

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд

Тема на дисертационния труд: „Терапевтичното въздействие на спорта за отстраняване на отрицателните ефекти при общества, намиращи се в следвоенен период“

Докторант: Муаммер Айдын

Форма на обучение: редовна

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.6. Спорт

Докторска програма: Теория и методология на спортната наука.

Научен ръководител: доц. Живка Желязкова-Койнова, доктор

Рецензент: проф. Михайл Георгиев, доктор

Данни за докторанта

Муаммер Айдын завършва висше образование в университета „Ата-тюрк“ – факултет педагогика, специалност Физическо възпитание и спорт през 1999 г. През 2013 г. получава образователната степен магистър в университета „Инстамбул Сабахатин Заим“ към университета „Мармара“.

Данни за докторантурата

Муаммер Айдын е докторант в редовна форма на обучение към катедра „Психология, педагогика и социология“ при Национална спортна академия „Васил Левски“ (София). Зачислен е на 15.12.2014 г. Отчислен с право на защита на 17.05.2018 г. със заповед ЗП-1180/04.07.2018 г.

Не са забелязани процедурни нарушения или пропуски по докторантурата.

Данни за дисертацията и автореферата

Дисертационният труд на Муаммер Айдън е различен, специфичен и оригинален. Оригинален е с проблема, който се изследва, оригинален е с подхода и методите чрез които се изследва.

В структурата на дисертационния труд се включват въведение, теоретична рамка на проблема, методология на изследването, анализ на резултатите, дискусия, изводи, препоръки и списък на използваните литературни източници. Посочват се 219 източници на информация. Общият обем на дисертацията е 152 страници. Резултатите от изследването са много добре онагледени чрез 22 таблици, 18 фигури и 3 снимки.

Авторефератът напълно отразява съдържанието на дисертационния труд.

Основният научен проблем в дисертационния труд е ролята на спорта в социалната реконструкция на обществата в следвоенен период.

Авторът допуска, че само чрез по-добро разбиране на конфликтите и безбройните проблеми, свързани с психичното здраве, които възникват от тях, могат да се разработят последователни и ефективни стратегии за справяне със съществуващите проблеми. За разкриване на влиянието на войната върху психичното здраве на населението са анализирани публикации и резултати от емпирични изследвания за психичния статус на хората от Афганистан, Косово, Камбоджа, Чечения, Ирак, Израел, Ливан и Палестина. Общият извод е – хората, преживели военни конфликти се характеризират със симптоми на депресия, на тревожност, на пост-травматичен стрес, силно изразено чувство на омраза и желание за мъст.

Наред с политическите, икономическите и социалните мерки за преодоляване на последиците от войната и спортът е призван да подпомогне този процес.

Програмите за социални въздействия, които използват спорта са анализирани в условията на Афганистан. Подробно се разкрива историята и

социалната структура на тази държава, специфичните особености, които улесняват или затрудняват реализирането на програмите за социални въздействия. И доколкото футболът е сред най-популярните видове спорт, именно неговите въздействия се анализират като инструмент за социална промяна. Футболът и другите, традиционни за Афганистан спортове, са призвани да улеснят развитието на положителни социални ценности, жизнени умения и активно социално поведение сред младите хора. Спортните програми допринасят допълнително за икономическото развитие на местните общности, като осигуряват икономически ефективен метод за подобряване на пригодността за заетост, особено сред младите хора. Те имат и редица други косвени ефекти - превенцията на престъпността, повишаване на увереността в собствените способности, формиране на умения за работа в екип, организационни умения и не на последно място подобряване на общото физическо състояние.

Една от прилаганите стратегии за социална намеса „Спорт за развитие и мир“ има за цел да осигури правата на всички членове на обществото да участват в спортни и развлекателни дейности, но тя има и друг важен компонент от дейности, които не са свързани пряко със спорта. Те са насочени към широк кръг от социални въпроси, включително равенство между половете, изграждане на мир и разрешаване на конфликти, социално приобщаване, престъпност и насилие, расизъм, социално неравенство, здравно образование. Всичко това подчертава ролята на спорта за възстановяване и развитие на обществата в следвоенните периоди.

В теоретичната част на дисертационния труд се разкриват и други линии на анализ на ролята на спорта в живота на следвоенните общества. Преди Първата световна война лекарите предполагат, че масажът и пасивното движение имат същите ефекти като упражненията, но по време на войната и след нея лекарите в много страни поставят активното движение над останалите форми за възстановяване. Авторът анализира утвърждаването

на лечебния спорт, използването на двигателните упражнения за възстановяване на хората с физически травми.

Предмет на анализ в теоретичната част са и ролята на спорта за устойчивото човешко развитие, на икономическото развитие, спортът като човешко право, възникването и формирането на социологията на спорта.

Теоретичната част на дисертационния труд е разработена последователно, логично, прецизно и задълбочено. Тя е надеждна основа за планирането и провеждането на емпиричното проучване, за избора на методите, чрез които да се реализира то.

В хипотезата на изследването се допуска, че при правилно планиране и включване на спорта в националните стратегически програми, може да бъде постигнат значителен положителен терапевтичен ефект, намаляване и отстраняване на негативните ефекти на войната в общества, намиращи се в следвоенен период.

Задачите на изследването са подчинени на хипотезата. Те са точно формулирани и подлежат на статистическа проверка.

В изследването са използвани емпирични и неемпирични методи. Авторът много задълбочено аргументира подхода за изследване и използваните методи. При използването на утвърдените психологически тестове за установяване на нивата на емоционално и социално благополучие резултатите ще бъдат силно повлияни от културната детерминанта, която значително се различава от западната. Начинът, по който афганистанските мъже и жени изразяват емоционалното си благополучие варира значително. В биополярно дефинираната спрямо пола култура на чест, в която честта за жените приема измеренията на тъга и страдание, а за мъжете - хладнокръвност и безчувственост, се очаква жените да демонстрират благополучието си чрез отговори, свързани със страдание, докато при мъжете - точно обратното.

Използвани методи:

- интервю – то е проведено с главния секретар на националния олимпийски комитет на Афганистан и с главния секретар на националния олимпийски комитет на Афганистан;
- анализ на социалните медии, отразяващи обществените настроения в Афганистан;
- моделиране.

Резултати от изследването:

- спортът и националните спортни успехи се открояват като единно универсално средство за въздействие върху ефектите на войната, свързани с идентичността, обединението на нацията, вярата в бъдещето, националната гордост, достойнство и висши ценности;
- целенасоченото медийно отразяване на афганистанските спортни успехи има силен терапевтичен ефект върху пострадалия от войната народ повишава чувството за национална гордост, радостта и единството на Афганистанския народ;
- спортните успехи изместват страданието на нацията от военните конфликти с достойнството на народа, честта и неговото обединение;
- спортът е единственият фактор, който обединява хората в Афганистан и ги кара да се чувстват щастливи; той има потенциала да променя мисленето на хората.

Докторантът се справя много добре с анализа и интерпретацията на емпиричните данни.

Установени са положителни корелации между спортните занимания на участниците в изследването и степента до която те се самоопределят като щастливи. Корелации се установяват и между гледането на спортни телевизионни предавания и нивото на участие в спорта.

Получените резултати дават основание на автора да приеме, че спортът и преди всичко елитният спорт са сред основните фактори за социална

реконструкция на афганистанското общество, а това е свързано с толерантно и мирно съжителство; социално сближаване чрез приемане на национална идентичност, която преминава отвъд индивидуалните и обществените различия; желаниа и механизми за решаване на конфликти без агресия.

За реализиране на социалната реконструкция чрез спорта авторът предлага модел с четири основни компонента:

- институционализиране на спорта;
- идентифициране на спортните нужди, интереси и традиции;
- политика и стратегия за развитие на елитния спорт;
- стратегии и политики за развитие на масовия спорт.

Изводите и препоръките са конкретизирани, изведени от резултатите на изследването.

Представен е списък с необходимите научни публикации и участия в научни конференции по проблематиката на дисертационния труд.

Заклучение: дисертационният труд на Муаммер Айдын е завършено научно изследване. Има значима научна и практическа стойност, и напълно отговаря на изискванията към подобен научен труд. С пълна убеденост давам положителна оценка на дисертационния труд „Терапевтичното въздействие на спорта за отстраняване на отрицателните ефекти при общества, намиращи се в следвоенен период“ и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Муаммер Айдын в професионално направление: 7.6. Спорт, докторска програма: Теория и методология на спортната наука.

10.06.2021 г.

Рецензент:

REVIEW

of a dissertation

Topic of the dissertation: “The Therapeutic influence of sport for removing negative effects in post-war societies”

Ph.D. student: Muammer Aydin

Form of studies: full-time

Area of higher education: 7. Health care and sport

Professional field: 7.6. Sport

Ph.D. program: Theory and Methodology of Sports Science.

Scientific advisor: ass.prof. Jivka Jeliazkova, Ph.D.

Reviewer: prof. Mihail Georgiev, Ph.D.

Information about the Ph.D. student

Muammer Aydin graduated from the university “Ataturk” – Faculty Pedagogy, major Physical Education and Sport in 1999. In 2013 he acquired his master’s degree at the university “Istanbul Sabahattin Zaim” subsidiary of the university “Marmara”.

Information about the Ph.D. procedure

Muammer Aydin is a full-time Ph.D. student at Department “Psychology, Pedagogy, Sociology” at National Sports Academy “Vassil Levski” (Sofia). He was included in the Ph.D. program on 15.12.2014. He was excluded with the right to defend his dissertation on 17.05.2018 with order N 1180/04.07.2018.

No infringements or misses in the procedure have been observed.

Information about the dissertation and author's summary of dissertation

Muammer Aydin's dissertation is different, specific, and original. The researched issue is also original, as well as the approach and the methods used.

The structure of the dissertation includes an introduction, theoretical framework of the researched issue, methodology of the research, analysis of the results, discussion, conclusions, recommendations, and a list of the used literary sources. The reference list includes 219 sources. The total volume of the dissertation is 152 pages. The results from the research are very well visualized with 22 tables, 18 figures, and 3 pictures.

The author's summary of dissertation covers the contents of the dissertation.

The main scientific issue in the dissertation is the role of sport in the social reconstruction of post-war societies.

The author assumed that only through the better understanding of the conflicts and innumerable problems related to psychic health arising as a consequence of them, consistent and efficient coping strategies could be created. In order to reveal the influence of war on psychic health of the population, the author analyzed publications and results from empirical studies of the psychic status of the people in Afghanistan, Kosovo, Cambodia, Chechnya, Iraq, Israel, Lebanon, and Palestine. The final conclusion was – people who experienced war conflicts are characterized with symptoms of depression, anxiety, post-traumatic stress, strong hatred, and willingness to take revenge.

Along with the political, economic, and social measures for overcoming the consequences from wars, sport is also meant to help in this process.

The programs for social influence which use sport were analyzed in Afghanistan. The history of the social structure of this country was revealed in detail, as well as its specific peculiarities which facilitate or prevent the realization of the programs for social influence. Because football is one of the most popular

kinds of sports, its impact was analyzed being an instrument for social change. Football and the other sports traditional for Afghanistan could facilitate the development of positive social values, life skills, and active social behavior among young people. Sports programs contribute additionally to the economic growth of local communities by providing an economically efficient method for improving employment rate, especially among young people. They have other indirect effects as well – prevention of crime, increase in one's own abilities, abilities for teamwork, organization abilities, and last but not least – improvement of the general physical condition.

One of the applied strategies for social influence “Sport for development and peace” aims at providing rights for all members of the community so that they can take part in sports and entertainment activities, but it also has some other important components not related to sport. They are directed towards a wide range of social issues, including the equality between genders, peace and resolving conflicts, social affiliation, crime and violence, racism, social inequity, health care. All these emphasize on the role of sport for the recovery and development of post-war societies.

In the theoretical part of the dissertation the author revealed other aspects of the analysis of the role of sport in the life of post-war communities. Before World War I doctors suggested that massage and passive movements had the same effect as exercises but during the war and after it, doctors in many countries placed active movement above other recovery forms. The author analyzed the recognition of remedial sport, the use of motor exercises for helping the recovery of people with physical injuries.

A subject of analysis in the theoretical part is the role of sport for the stable human development, of economic development, sport as a human right, the emergence and forming the sociology of sport.

The theoretical part of the dissertation was developed consistently, logically, and exhaustively. It is a reliable basis for carrying out the empirical research and the selection of methods for its realization.

In the hypothesis of the research the author assumed that the correct planning and inclusion of sport in the national strategic programs could help the achievement of a significant positive therapeutic effect, and reduction and removal of the negative effects of war in post-war societies.

The tasks of the research were subjected to the hypothesis. They were accurately formulated and are subject of statistical verification.

Empirical and non-empirical methods were used in the research. The author provided arguments for choosing the approach of the research and the selected methods. In using the established psychological tests for determining the levels of emotional and social wellbeing, the results will be strongly influenced by the cultural determinant which differs significantly from the Western one. The way the Afghan men and women express their emotional wellbeing varies significantly. In the bipolar differentiated culture of honor according to gender, where women perceive the dimension of grief and suffering, while men – coolness and callousness, we would expect women to demonstrate their wellbeing through answers related to suffering, while men – quite the opposite.

Methods used:

- an interview – it was held with the general secretary of the national Olympic committee of Afghanistan;
- an analysis of the social media broadcasting social moods in Afghanistan;
- modelling.

Results from the research:

- sport and national sports success can be seen as a uniting universal means influencing the effects from war related to identity, national pride, faith in the future, unification of the nation, honor, and supreme values;

- the purposeful media coverage of Afghan sports success has a strong therapeutic effect on the suffering people and increases the sense of national pride, joy and unity of Afghan people;

- sports success removes suffering of the nation from war conflicts and adds to people's honor, pride, and unification;

- sports is the only factor uniting the people in Afghanistan and making them feel happy; it has the potential to change people's way of thinking.

The Ph.D. student did a good job in analyzing and interpreting the empirical data.

Some positive correlations between sports activities of the participants in the study and the degree to which they perceived themselves as happy were established. There were correlations also between watching sports programs and the level of participation in sports activities.

The obtained results allowed the author to assume that sport and mostly elite sport were among the main factors for social reconstruction of the Afghan society, and this is related to a tolerant and peaceful life together; social intimacy through accepting national identity going beyond the individual and social differences; desire and mechanisms for resolving conflicts without aggression.

In order to realize the social reconstruction through sport, the author presented a model consisting of four main components:

- turning sport into an institution;
- identifying sport needs, interests, and traditions;
- policy and strategy for development of the elite sport;
- strategies and policies for development of sport for all.

The conclusions and recommendations are factual, based on the results from the research.

A list of the required scientific publications from participation in scientific conferences on the topic of this dissertation was presented.

Conclusion: Muammer Aydin's dissertation is a complete scientific research. It is of great scientific and practical value and completely meets the requirements for such a scientific work. I am truly convinced to vote positively for the dissertation "Therapeutic influence of sport for removing the negative effects in post-war societies" and suggest that the scientific jury grant Muammer Aydin with the educational-scientific degree "Ph.D." in professional field: 7.6. Sport, Ph.D. program: "Theory and methodology of sports science".

10.06.2021

Reviewer: